

ФІНАНСОВИЙ МЕНЕДЖМЕНТ ТА АДМІНІСТРУВАННЯ В ДІЯЛЬНОСТІ СУБ'ЄКТІВ ГОСПОДАРЮВАННЯ

Вінницький національний технічний університет

Анотація

В статті визначено та узагальнено теоретичні підходи щодо трактування фінансового менеджменту та адміністрування вітчизняних суб'єктів господарювання. Визначено місце фінансового менеджменту в адмініструванні суб'єктів господарювання

Ключові слова: менеджмент, фінансовий менеджмент, фінансові відносини

Abstract

The article describes theoretical approaches about defining the essence of financial management of domestic enterprises. The place of financial management in the whole management of entity was determined

Keywords: management, financial management, financial relations

Вступ

На сьогоднішній день економічні системи як України в цілому, так і багатьох її суб'єктів господарювання перебувають у важкій кризовій ситуації. Це зумовлено дією багатьох факторів, серед яких, насамперед, ведення воєнних дій у східних областях України, окупація Криму, що призвело до порушення господарських зв'язків, падіння обсягів виробництва продукції та послуг, втрати ринків на Сході, нестабільності валюти, кризи неплатежів. Всі вище перелічені чинники зумовили проблеми залучення кваліфікованого персоналу на підприємствах у зв'язку з проведенням мобілізації та багатьох інших.

З іншого боку, суттєві наслідки спричинили негативні явища та прорахунки на політичній арені України, що виявилось у зростанні корумпованості державного апарату, збільшенні жорсткості податкового навантаження на підприємства, посиленні темпів інфляції, створенні важких умов ведення малого та середнього бізнесу, відсутності чіткої економічної стратегії розвитку економіки країни тощо. Також українська економіка змушена долати наслідки планово-розподільної системи господарювання, її структурні деформації, затратний механізм ціноутворення та не конкурентоспроможність.

Метою роботи є узагальнення підходів до визначення сутності фінансового менеджменту та адміністрування суб'єктів господарювання.

Результати дослідження

Сьогодні фінансове адміністрування підприємства набуває першочергового значення, оскільки саме підприємства з ефективною системою фінансового менеджменту зможуть максимізувати свої ринкові зусилля і запропонувати ринку свої послуги і отримати за їх здійснення максимально можливу ціну, що дозволяє сповна окупити всі витрати.

Термін адміністрування у перекладі з латинської мови означає керівництво, управління, завідування (*administro* – керую), тобто, адміністрування це управління [1-5].

У вітчизняних економічних виданнях зазначено, що адміністрування – це: формальна, бюрократична управлінська діяльність керівників і органів управління установою, організацією, яка здійснюється в основному через суворе дотримання норм чинного законодавства, наказів, розпоряджень, інструкцій без оцінки альтернативних варіантів [6]; здійснення управлінських функцій, розподіл, узгодження та координація, тобто організація роботи персоналу на основі формалізації і суворої регламентації [7].

На противагу вітчизняним, автори англомовних видань термін «адміністрування» переважно трактують як управління справами не лише державних, але й підприємницьких структур та визначають фінансове адміністрування – як [8, 9]:

1) діяльність на етапі становлення та початкового розвитку суб'єктів господарювання, що передбачає обов'язкове дотримання норм чинного законодавства стосовно формування фінансових ресурсів;

2) діяльність, пов'язана із управлінням фінансовими ресурсами певного суб'єкта господарювання з метою забезпечення мети функціонування;

3) діяльність, пов'язана із реалізацією фінансової політики, яка визначається керівництвом суб'єкта господарювання;

4) діяльність, пов'язана із веденням фінансових справ суб'єктів господарювання, що передбачає підготовку, реалізацію, виконання фінансових планів на усіх етапах фінансового планування тощо.

Що стосується фінансового менеджменту то теоретики і практики визначаються його як систему принципів і методів розробки та реалізації управлінських рішень, пов'язаних з формуванням, розподілом і використанням фінансових ресурсів підприємства та оптимізацією обороту його грошових коштів [10].

Фінансовий менеджмент визначає масштаби і пріоритети підприємницької діяльності. Необхідними умовами його функціонування в економіці є: підприємництво, засноване на елементах приватної власності; самофінансування; ринкове ціноутворення; ринок праці, товарів і капіталу; чітка регламентація державного регулювання підприємницької діяльності. Особливе місце при цьому відводиться накопиченню і використанню фінансових ресурсів і здійсненню фінансових стосунків. [11]

Фінансовий менеджмент – це система принципів, засобів та форм організації грошових відносин підприємства, спрямована на управління його фінансово-господарською діяльністю, до якої входять:

- розроблення й реалізація фінансової політики підприємства;
- інформаційне забезпечення (складання й аналіз фінансової звітності підприємства);
- оцінка інвестиційних проектів і формування «портфеля» інвестицій;
- поточне фінансове планування та контроль [12].

Відповідно, відзначивши основні сутнісні характеристики, притаманні як фінансовому менеджменту, так і фінансовому адмініструванню, зауважимо, що основний зміст фінансового адміністрування та менеджменту полягає у прийнятті фінансових рішень щодо управління формуванням, розподілом і використанням фінансових ресурсів суб'єктів господарювання на основі чинного нормативно-правового забезпечення, інструктивного матеріалу, встановлених правил і процедур, враховуючи принципи свободи економічного вибору, з метою забезпечення ефективного функціонування суб'єктів господарювання та виконання завдань, визначених власниками.

Світова практика виробила різноманітні принципи і методи фінансового менеджменту. Разом з тим механічне копіювання та використання західних моделей в умовах України, зважаючи на специфіку її розвитку, не тільки не прийнятне, а й неможливе. Розвиток фінансового менеджменту в Україні є нижчим, ніж у розвинених країнах світу.

Фінансовий менеджмент має багато прийомів для розв'язання складних проблем бізнесу. Фінансова стратегія розробляється на основі орієнтирів довгострокового розвитку підприємства й, відповідно до основних аспектів його фінансової діяльності, формується фінансова політика. Як відомо, головною метою фінансової діяльності підприємства є максимізація його ринкової вартості. Хоча для багатьох підприємств України ще довгий час головною метою буде уникнення банкрутства і великих фінансових втрат. До стратегічних цілей можна також зарахувати нарощування власного капіталу, оптимізацію структури капіталу з позицій мінімізації ризику, підвищення рівня рентабельності власного капіталу та ін. Система стратегічних цілей формує стратегічну модель розвитку підприємства [13-14].

Висновки

Отже, фінансовий менеджмент та адміністрування відіграють провідну роль у успішній та прибутковій діяльності суб'єкта господарювання. Адже, від злагодженої роботи команди фінансових менеджерів залежить процес реалізації фінансової стратегії та політики суб'єктів господарювання,

досягнення визначених цілей та розв'язання окреслених завдань. У сучасних умовах розвитку економіки фінансовий менеджмент стає одним з найбільш складних і пріоритетних завдань, що стоять перед управлінським персоналом будь-якого вітчизняного підприємства незалежно від сфери і масштабів його діяльності.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Большой экономический словарь / Под ред. А.Н. Азрилияна, - 7-е изд., доп.-М.: Институт новой экономики, 2007.-1472с
2. Кураков Л.П., Кураков В.Л. Большой толковый словарь экономических и юридических терминов. - М.: Вуз и школа, 2001.-720с.
3. Мочерний С.В., Ларіна Я.С., Устенко О.А., Юрій С.І. Економічний енциклопедичний словник у 2 т. Т.1. / за ред. С.В.Мочерного. - Львів: Світ, 2005.-616с.
4. Осовська Г.В., Юркевич О.О. Завадський Й.С. Економічний словник.-К.: Кондор, 2007.- 358с.
5. Сухарський В.С. Економічний словник – довідник. - Тернопіль: Навч.книга.-Богдан, 2002.-328с.
6. Малиновський В. Я. Словник термінів і понять з державного управління / В. Я. Малиновський. – К. : Центр сприяння інститут. розвитку держ. служби, 2005. – 254 с.
7. Кривокульська Н. Адміністративний менеджмент у системі менеджменту органів державної влади / Н. Кривокульська // Вісник нац. академії державного управління при Президентіві України. – 2013. – № 1. – С. 22–29.
8. Cobuild C. English Language Dictionary / Cobuild Collins : Harper Collins Publishers, 1993
9. Block S. Foundations of Financial Management / Stanley B. Block, Geoffrey A. Hirt, Irwin McGraw-Hill, 2000. – 682 p
- 10.Верстяк О.М. Основні принципи та напрямки покращення фінансового менеджменту суб'єкту господарювання / О.М. Верстяк // Вісник Чернівецького торговельно-економічного інституту. — 2012. — № 3 (47). — С. 133 — 139.
- 11.Фінансовий менеджмент : навчальний посібник / Т. І. Лепейко, О. М. Миронова, К. В. Кривобок, К. Р. Немашкало. – Харків : Вид. ХНЕУ, 2012. – 306 с.
- 12.Квач Я.П., Орлов В.М., Орлова О.В., Толкачова Г.В.]; за ред. д.е.н., проф. В.М. Орлова. – Одеса: 2012. – 72 с.
- 13.Чайковська О.В. Шляхи та проблеми впровадження фінансового менеджменту на українських підприємствах / О.В. Чайковська, К.С. Котенкова // Торгівля і ринок України. — 2009. — № 28. — Т. 1. — С. 344 — 348.
- 14.Коваленко Л.О. Фінансовий менеджмент : навч. посіб. / Л.О. Коваленко, Л.М. Ремньова. – 3- те вид., випр. і допов. – К. : Знання, 2008. – 483 с.

Катерина Василівна Подолянчук – студентка групи МОф-15(б) факультету Менеджменту та інформаційної безпеки Вінницького національного технічного університету, м. Вінниця, e-mail: fm2mo15.podolianchuk@gmail.com

Науковий керівник: Ірина Юрїєвна Єніфанова – кандидат економічних наук, доцент кафедри фінансів та інноваційного менеджменту Вінницького національного технічного університету

Kateryna V. Podolianchuk – student of Management and Information Security Faculty of Vinnytsia National Technical University, e-mail: fm2mo15.podolianchuk@gmail.com

The supervisor: Iryna Yu. Yepifanova - Cand Sc. (Econ) Assistant, Professor of Department of finance and Innovation Management Vinnytsia National Technical University